Stavki skupine SQL DDL...

- DDL skupina ukazov zajema SQL stavke za manipulacijo s strukturo podatkovne baze.
- Tabele in omejitve:
 - Standardni SQL in uporabniško definirani podatkovni tipi
 - Integritetne omejitve
 - Kako definirati omejitve z SQL-om
 - Uporaba integritetnih omejitev v CREATE in ALTER TABLE stavkih

Pogledi:

- Kako kreirati in brisati poglede z SQL-om?
- Kako SUPB izvaja operacije nad pogledi?
- Pod kakšnimi pogoji so pogledi spremenljivi?
- Prednosti in slabosti pogledov

Kreiranje tabele

```
CREATE TABLE TableName (
    ImeAtributa1 PodatkovniTip1,
    ImeAtributa2 PodatkovniTip2,
    ...
    Omejitve
    ...
)

Imena (različna!) in tipi atributov (standardni, definirani)
```

Kreiranje tabele in omejitve

- Omejitve vrednosti atributov (celovitost vrednosti atributov)
- Referenčne omejitve (celovitost povezav)
- Integritetne omejitve (celovitost vrstic, splošne omejitve poslovna pravila)
- Poimenovanje omejitev: koristno, saj jih lahko naknadno spreminjamo

Standardni podatkovni tipi v ISO SQL

Tuble 6.1 ISO SQL data types.

Data type	Declarations			
boolean character bir	BOOLEAN CHAR BIT	VARCHAR BIT VARYING		
exact numeric approximate numeric	NUMERIC FLOAT	DECIMAL REAL	INTEGER DOUBLE PRECISION	SMALLINT
datetime interval	DATE INTERVAL	TIME	TIMESTAMP	
large objects	CHARACTER LARGE OBJECT		BINARY LARGE OBJECT	

Integritetne omejitve – celovitost podatkov

- Za zagotavljanje celovitosti podatkov SQL standard ponuja več vrst omejitev:
 - Obveznost podatkov
 - Omejitve domene (Domain constraints); podtipi atributov
 - Pravila za celovitost podatkov (Integrity constraints)
 - Celovitost entitet (Entity Integrity)
 - Celovitost povezav (Referential Integrity)
 - Števnost (Multiplicity)
 - Splošne omejitve (General constraints)
- Omejitve so lahko definirane v CREATE TABLE ali ALTER TABLE stavkih.

Integritetne omejitve – celovitost atributov

- Obveznost podatkov ime VARCHAR(10) NOT NULL
- Omejitve domene (MySQL nima; alternativa trigger before insert/update)

CHECK (rating >= 1 AND rating <= 10)

- Domena natančneje kot podatkovni tip določa množico dopustnih vrednosti (domena=podtip)
- Domene lahko eksplicitno definiramo; smiselno če nek podtip pogosto uporabljamo

Integritetne omejitve – celovitost atributov

CREATE DOMAIN DomainName [AS] dataType [DEFAULT defaultOption] [CONSTRAINT ime_omejitve]

[CHECK (searchCondition)]

Primer:

CREATE DOMAIN Tspol AS CHAR

CONSTRAINT Slovensko

CHECK (VALUE IN ('M', 'Ž'));

Deklaracija atributa:

Spol Tspol NOT NULL

Integritetne omejitve – celovitost atributov

 searchCondition lahko vsebuje iskalno tabelo (lookup table):

CREATE DOMAIN sifraColna AS INTEGER CHECK (VALUE IN (SELECT cid FROM Coln));

Domeno lahko ukinemo z uporabo stavka DROP DOMAIN:

DROP DOMAIN DomainName

[RESTRICT | CASCADE] Kaj naj se zgodi, če je domena trenutno v uporabi

Integritetne omejitve - celovitost vrstic

- Primarni ključ tabele mora vsebovati enolično neprazno vrednost v vsaki vrstici tabele.
- ISO standard podpira primarne ključe s sklopom PRIMARY KEY v okviru CREATE in ALTER TABLE stavkov.

PRIMARY KEY(EMSO) = NOT NULL, UNIQUE + INDEKS

- Vsaka tabela ima lahko največ en primarni ključ.
- Primarni ključ se običajno avtomatsko indeksira.

Integritetne omejitve - celovitost vrstic

 Enoličnost neosnovnih (niso del primarnega ključa) stolpcev zagotavljamo z uporabo omejitve UNIQUE

UNIQUE(davcna_stevilka) ali CONSTRAINT preveriDavcno UNIQUE(davcna_stevilka)

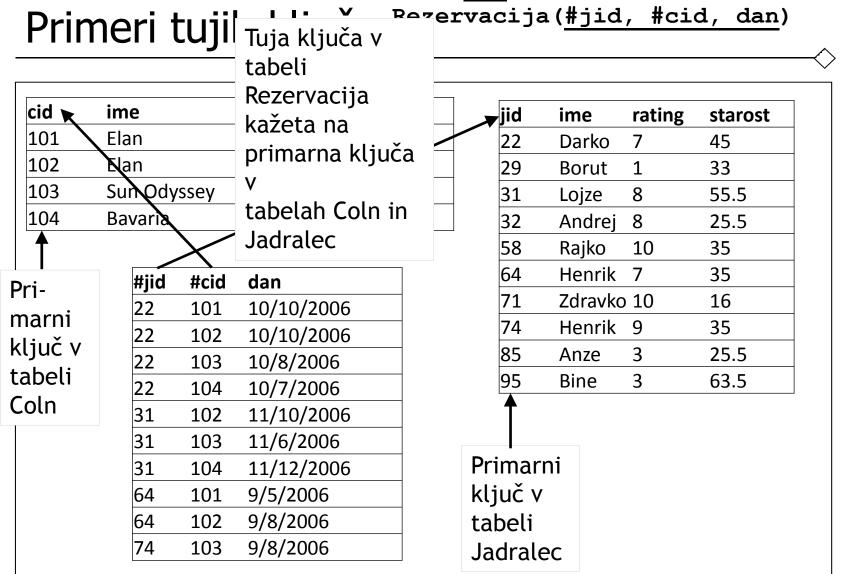
- UNIQUE zagotavlja enoličnost, ne pa tudi obveznost; oznaka je lahko tudi NULL!
 - Pozor: za primerjavo velja NULL ≠ NULL!
- Alternativni ključ: UNIQUE, NOT NULL za vse atribute, ki ga sestavljajo
 - Tudi UNIQUE se ponavadi avtomatsko indeksira

Integritetne omejitve - celovitost povezav

- Implementacija povezav med tabelami s tujimi ključi.
- FOREIGN KEY (tuji ključ) je stolpec ali množica stolpcev, ki povezujejo vsako vrstico tabele A z vrstico referenčne tabele B in se ujemajo vrednosti A.FK = B.PK (<u>primarni ključ ali kandidat za ključ</u>).
- Celovitost povezav zagotavlja, da če ima tuji ključ neko vrednost, potem se ta vrednost nahaja v primarnem ključu povezane tabele.
- ISO standard omogoča definicijo tujih ključev s sklopom FOREIGN KEY v CREATE in ALTER TABLE

FOREIGN KEY(jid) REFERENCES jadralec(jid)

Jadralec(<u>jid</u>, ime, rating, starost)
Coln(<u>cid</u>, ime, dolzina, barva)
Pezervacija(#jid, #cid, dan)

Integritetne omejitve - celovitost povezav

- Vsak INSERT/UPDATE stavek, ki skuša kreirati FK vrednost v tabeli, ne da bi ta vrednost obstajala kot PK v povezani tabeli, je zavrnjen.
- Ob UPDATE/DELETE operacijah nad referencirano tabelo so možne naslednje akcije glede na originalno operacijo (ON UPDATE, ON DELETE):
 - CASCADE: spremeni ali briše ustrezne vrstice iz vseh tabel, ki referencirajo spremenjeno ali izbrisano vrstico
 - SET NULL: postavi FK na NULL
 - SET DEFAULT: postavi FK na privzeto vrednost (če je definirana)
 - NO ACTION, RESTRICT: zavrne update/delete operacijo

Integritetne omejitve - celovitost povezav

 Določimo z uporabo ON UPDATE, ON DELETE ON UPDATE SET NULL

Primeri nad tabelo Rezervacija(jid,cid,dan):

FOREIGN KEY (jid) REFERENCES jadralec(jid) ON DELETE SET NULL

FOREIGN KEY (cid) REFERENCES coln(cid) ON UPDATE CASCADE

Splošne integritetne omejitve

- Splošne omejitve niso direktno vezane na definicije tabel.
- Lahko se nanašajo na več tabel istočasno (zato je bolje uporabiti poseben ukaz kot pa CHECK ali CONSTRAINT pri vseh sodelujočih tabelah)

CREATE ASSERTION AssertionName CHECK (searchCondition)

Redko implementirano!

Splošne integritetne omejitve – primer

Na dan lahko rezerviramo samo en čoln.

CREATE ASSERTION PrevecRezervacijColna
CHECK (NOT EXISTS (SELECT cid, dan
FROM rezervacija
GROUP BY jid, dan
HAVING COUNT(*) > 1))

 Če ASSERTION ni implementiran, lahko splošne omejitve še vedni preverjamo z baznimi prožilci (triggerji), npr. pri MariaDB, MySQL, PostgreSQL.

Kreiranje podatkovnih objektov...

- SQL DDL omogoča kreiranje, spreminjanje in brisanje podatkovnih objektov, kot so: shema, domena, tabela, pogled in indeks.
- Glavni SQL DDL stavki so:

CREATE SCHEMA

CREATE/ALTER DOMAIN

CREATE/ALTER TABLE

CREATE VIEW

CREATE INDEX

DROP SCHEMA

DROP DOMAIN

DROP TABLE

DROP VIEW

DROP INDEX

Kreiranje podatkovnih objektov...

- Tabele in drugi podatkovni objekti obstajajo v nekem SUPB okolju (instanci).
- Vsako SUPB okolje vsebuje enega ali več katalogov, vsak katalog pa množico shem.
- Shema je poimenovana zbirka povezanih podatkovnih objektov.
- Objekti v shemi so lahko tabele, pogledi, domene, trditve, dodelitve, pretvorbe in znakovni nizi. Vsi objekti imajo istega lastnika.
- Primeri shem na pb.fri.uni-lj.si: pb, sandbox

Kreiranje/brisanje/uporaba sheme

Kreiranje sheme

- CREATE SCHEMA Name [specifikacije...] kreiranje prazne sheme
- CREATE SCHEMA AUTHORIZATION ownerName [create statements]
 (PostgreSQL kreiranje prazne sheme s specifikacijo lastnika)

Brisanje sheme

DROP SCHEMA Name [RESTRICT | CASCADE]
 RESTRICT (privzeto): shema mora biti prazna, sicer brisanje ni možno.

CASCADE: kaskadno se brišejo vsi objekti, povezani s shemo. Če katerokoli brisanje ne uspe, se zavrne celotna operacija.

Uporaba sheme:

- SET SCHEMA 'Name' (PostgreSQL) ali USE Name (MariaDB, MySQL)
- SELECT ime_sheme.ime_objekta (eksplicitno, od koderkoli)

Kreiranje tabele...

```
CREATE TABLE TableName
({colName dataType [NOT NULL] [UNIQUE]
       [DEFAULT defaultOption]
       [CHECK searchCondition] [,...]}
{[FOREIGN KEY (listOfFKColumns)
       REFERENCES ParentTableName [(listOfCKColumns)],
       [ON UPDATE referentialAction]
       [ON DELETE referentialAction ]] [,...]}
{[CHECK (searchCondition)] [,...] }
[PRIMARY KEY (listOfColumns),]
{[UNIQUE (listOfColumns),] [...,]}
{CONSTRAINT ime ...}
```

Primer kreiranja tabele...

Najprej kreiramo domene

CREATE DOMAIN sifraColna AS INTEGER CHECK (VALUE IN (SELECT cid FROM coln));

CREATE DOMAIN rezervDan AS DATE

CHECK(VALUE BETWEEN DATE'1.1.1995'

AND DATE'1.1.2200');

CREATE DOMAIN sifraJadralca AS INTEGER CHECK(VALUE BETWEEN 100 AND 999);

CREATE DOMAIN spolJadralca AS CHAR CHECK (VALUE IN ('M', 'Ž'));

Primer kreiranja tabele... potem kreiramo tabelo

```
CREATE TABLE Rezervacija (
                          NULL,
  jid
         sifraJadralca
          sifraColna
                          NULL,
  cid
  dan rezervDan NULL DEFAULT date(), -- MariaDB
  CONSTRAINT PrevecRezervacijColna
      CHECK (NOT EXISTS ( SELECT *
                           FROM rezervacija
                           GROUP BY jid, dan
                           HAVING COUNT(*) > 1))
  PRIMARY KEY (jid, cid, dan),
  FOREIGN KEY (jid) REFERENCES jadralec(jid)
      ON DELETE SET NULL ON UPDATE CASCADE,
  FOREIGN KEY (cid) REFERENCES coln(cid)
      ON DELETE SET NULL ON UPDATE CASCADE,
...);
```

ALTER TABLE stavek...

S stavkom ALTER TABLE lahko:

- Dodajamo ali ukinjamo stolpce v tabeli;
- Dodajamo ali ukinemo omejitve tabele;
- Za stolpce v tabeli določamo ali ukinjamo privzete vrednosti;
- Spreminjamo podatkovne tipe stolpcev v tabeli;

Primeri ALTER TABLE stavkov...

 Spremeni tabelo rezervacija tako, da ukineš privzeto vrednost stolpca dan.

ALTER TABLE rezervacija

ALTER dan DROP DEFAULT;

Primeri ALTER TABLE stavkov...

 Spremeni tabelo rezervacija tako, da ukineš omejitev, da noben čoln ne sme imeti več kot eno rezervacijo na isti dan. V tabelo jadralec dodaj stolpec Spol.

ALTER TABLE rezervacija

DROP CONSTRAINT PrevecRezervacijColna;

ALTER TABLE jadralec

ADD spol spolJadralca NOT NULL DEFAULT 'M';

Stavek DROP TABLE

S pomočjo stavka DROP TABLE ukinemo tabelo.
 Obenem se zbrišejo vsi zapisi tabele.

DROP TABLE TblName [RESTRICT | CASCADE]

- Restrict: Ukaz se ne izvede, če obstajajo objekti, ki so vezani na tabelo, ki jo brišemo.
- Cascade: kaskadno se brišejo vsi vezani objekti.
- Primer:DROP TABLE jadralec RESTRICT;

Pogledi v SQL

- Pogled je navidezna relacija (tabela), ki ne obstaja v relacijski bazi, temveč se dinamično kreira takrat, ko jo kdo potrebuje.
- Vsebina pogleda je definirana kot zaporedje operacij nad eno ali več osnovnimi relacijami.
- Pogledi so dinamični → spremembe nad osnovnimi relacijami, katerih atributi so zajeti tudi v pogledu, so v pogledu takoj vidne.
- SQL sintaksa: CREATE VIEW

Pogledi...

Osnovna relacija (base relation)

- Poimenovana relacija, ki ustreza nekemu realnemu konceptu.
- Njene n-terice so fizično shranjene v podatkovni bazi v obliki tabele.

Pogled (view)

- Poimenovan rezultat ene ali več operacij nad osnovnimi relacijami z namenom pridobitve nove relacije.
- Služi za definicijo zunanjih shem (uporabniških pogledov na podatke)

Namen uporabe pogledov

- Predstavljajo odličen mehanizem za zagotavljanje varnosti → skrivajo posamezne dele podatkovne baze pred določenimi uporabniki.
- Uporabnikom dajejo možnost, da do podatkov dostopajo na prilagojen način → isti podatki so lahko s strani različnih uporabnikov v istem času vidni na različne načine.
- Poenostavljajo kompleksne operacije nad osnovnimi relacijami.

Primeri zbirnega pogleda

#jid	#cid	dan
22	101	10/10/2006
22	102	10/10/2006
22	103	10/8/2006
22	104	10/7/2006
31	102	11/10/2006
31	103	11/6/2006
31	104	11/12/2006
64	101	9/5/2006
64	102	9/8/2006
74	103	9/8/2006

jid	ime	rating	starost
22	Darko	7	45
29	Borut	1	33
31	Lojze	8	55.5
32	Andrej	8	25.5
58	Rajko	10	35
64	Henrik	7	35
71	Zdravko	10	16
74	Henrik	9	35
85	Anze	3	25.5
95	Bine	3	63.5

SELECT j.jid, j.ime, COUNT(*)
FROM jadralec j JOIN rezervacija r
USING(jid)
GROUP BY jid;

Stavek CREATE VIEW...

CREATE VIEW ViewName [(newColumnName [,...])]
AS subselect
[WITH [CASCADED | LOCAL] CHECK OPTION]

- Vsakemu stolpcu pogleda lahko dodelimo novo ime.
- Če določimo imena stolpcev, potem morajo stolpci SELECT stavka ustrezati stolpcem pogleda.
- Če imena stolpcev ne določimo, se uporabijo imena stolpcev iz SELECT stavka.
- WITH CHECK OPTION: nadzira spremembe pogleda

Stavek CREATE VIEW...

- WITH CHECK OPTION: zagotavlja, da če vrstica ne izpolnjuje WHERE pogoja, ni dodana v osnovno tabelo, nad katero je pogled osnovan.
- Potrebujemo SELECT privilegij nad vsemi tabelami, uporabljenimi v SELECT stavku ter USAGE privilegij nad vsemi domenami, ki jih uporabljajo stolpci SELECT stavka.
- Pogled ukinemo z ukazom DROP VIEW
 DROP VIEW ViewName [RESTRICT | CASCADE]

Primer horizontalnega pogleda

 Kreiraj pogled DarkoveRezervacije, tako, da bo jadralec Darko videl samo svoje rezervacije.

CREATE VIEW DarkoveRezervacije

SELECT * FROM DarkoveRezervacije;

Primer vertikalnega pogleda

 Izdelaj pogled vseh šifer in imen čolnov, ki jih je rezerviral jadralec Lojze.

CREATE VIEW LojzetoviColni

AS SELECT c.cid, c.ime

FROM jadralec j, rezervacija r, coln c WHERE j.jid=r.jid AND r.cid=c.cid AND j.ime='Lojze';

Primer pogleda z grupiranjem

 Ustvari pogled, kjer imamo za vsak čoln zapisano šifro, ime in število rezervacij.

```
CREATE VIEW ColnRez (cid, ime, stRez)
AS (
```

Izvedba pogleda...

Imamo naslednji SELECT stavek

```
FROM ColnRez

View ColnRez

WHERE cid = 102

ORDER BY ime;

CREATE VIEW ColnRez (cid, ime, stRez)

AS (

SELECT c.cid, c.ime, COUNT(*) AS Cnt

FROM coln c, rezervacija r

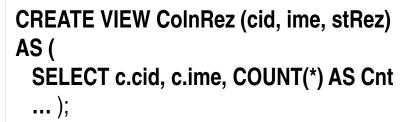
WHERE c.cid = r.cid

GROUP BY c.cid, c.ime);
```

 (I) Imena stolpcev pogleda iz SELECT stavka so prevedena v imena SELECT stavka, ki definira pogled:

View ColnRez

SELECT cid, ime, stRez

SELECT c.cid, c.ime, COUNT(*) AS Cnt

(II) Imena iz FROM sklopa pogleda so zamenjana z imeni FROM sklopa SELECT stavka, ki definira pogled:

FROM ColnRez

FROM coln c, rezervacija r

View ColnRez

```
CREATE VIEW ColnRez (cid, ime, stRez)
AS (
SELECT c.cid, c.ime, COUNT(*) AS Cnt
FROM coln c, rezervacija r
...);
```

(III) WHERE sklop SELECT stavka se združi z WHERE sklopom iz SELECT stavka, ki definira pogled:

WHERE c.cid = 102 AND c.cid = r.cid

View ColnRez

CREATE VIEW ColnRez (cid, ime, stRez)
AS (
SELECT c.cid, c.ime, COUNT(*) AS Cnt
FROM coln c, rezervacija r
WHERE c.cid = r.cid AND c.cid=102
GROUP BY c.cid, c.ime);

• (IV) GROUP BY in HAVING sklop se kopirata iz SELECT stavka, ki definira pogled:

GROUP BY c.cid, c.ime

View ColnRez

CREATE VIEW ColnRez (cid, ime, stRez)
AS (

SELECT c.cid, c.ime, COUNT(*) AS Cnt FROM coln c, rezervacija r

WHERE c.cid = r.cid AND c.cid=102

GROUP BY c.cid, c.ime);

 (V) ORDER BY se kopira iz SELECT stavka. Imena stolpcev se zamenjajo z imeni stolpcev iz SELECT stavka, ki definira pogled

ORDER BY ime

ORDER BY c.ime

View ColnRez

```
CREATE VIEW ColnRez (cid, ime, stRez)
AS (
SELECT c.cid, C.ime, COUNT(*) AS Cnt
FROM coln c, rezervacija r
WHERE c.cid = r.cid AND c.cid=102
GROUP BY c.cid, c.ime
ORDER BY c.ime
);
```

 Po prevedbi in preimenovanju atributov dobimo naslednji SELECT stavek:

SELECT c.cid AS cid, c.ime AS ime, COUNT(*) AS stRez FROM coln c, rezervacija r

WHERE c.cid = 102 AND

c.cid = r.cid

GROUP BY c.cid, c.ime

ORDER BY c.ime;

```
| cid | ime | stRez | +----+ | 102 | Elan | 3 | +----+
```

Omejitve pogledov...

- Pri kreiranju in uporabi pogledov veljajo določene omejitve, predvsem v zvezi s spreminanjem
- Omejitve so precej odvisne od konkretnega sistema, ki ga uporabljamo in so tipično precej obsežne in zapletene (primer: MySQL)

MySQL: Updatable and Insertable Views

19.5.3. Updatable and Insertable Views

Some views are updatable. That is, you can use them in contents of the underlying table. For a view to be updatable, there must be a one-to-one relationship between the rows in the view and the rows in the underlying table. There are also certain other constructs that make a view nonupdatable. To be expression. But it is updatable if the update does not try to more specific, a view is not updatable if it contains any of the

- Aggregate functions (SUM(), MIN(), MAX(), COUNT(), and so forth)
- DISTINCT
- **GROUP BY**
- HAVING
- **UNION** or **UNION** ALL
- Subquery in the select list
- Certain joins (see additional join discussion later in this
- Nonupdatable view in the FROM clause
- A subquery in the WHERE clause that refers to a table in the FROM clause
- Refers only to literal values (in this case, there is no underlying table to update)
- Uses ALGORITHM = TEMPTABLE (use of a temporary table always makes a view nonupdatable)
- Multiple references to any column of a base table.

With respect to insertability (being updatable with INSERT statements), an updatable view is insertable if it also satisfies these additional requirements for the view columns:

- There must be no duplicate view column names.
- The view must contain all columns in the base table that do not have a default value.
- The view columns must be simple column references and not derived columns. A derived column is one that is not a simple column reference but is derived from an expression. These are examples of derived columns:

- 3.14159 col1 + 3 UPPER(col2) col3 / col4 (*subauerv*) A view that has a mix of simple column references and derived statements such as UPDATE, DELETE, or INSERT to update the columns is not insertable, but it can be updatable if you update only those columns that are not derived. Consider this view:
 - CREATE VIEW v AS SELECT col1, 1 AS col2 FROM t: This view is not insertable because col2 is derived from an update col2. This update is permissible:
 - UPDATE v SET col1 = 0; This update is not permissible because it attempts to update a derived column:
 - UPDATE v SET col2 = 0:It is sometimes possible for a multiple-table view to be updatable, assuming that it can be processed with the MERGE algorithm. For this to work, the view must use an inner join (not an outer ioin or a UNION). Also, only a single table in the view definition can be updated, so the SET clause must name only columns from one of the tables in the view. Views that use UNION ALL are not permitted even though they might be theoretically updatable, because _ the implementation uses temporary tables to process
 - For a multiple-table updatable view, INSERT can work if it inserts into a single table. DELETE is not supported.
 - INSERT DELAYED is not supported for views.
 - If a table contains an AUTO INCREMENT column, inserting into an insertable view on the table that does not include the AUTO INCREMENT column does not change the value of <u>LAST_INSERT_ID()</u>, because the side effects of inserting default values into columns not part of the view should not be visible.
 - The WITH CHECK OPTION clause can be given for an updatable view to prevent inserts or updates to rows except those for which the WHERE clause in the select statement is true.
 - In a WITH CHECK OPTION clause for an updatable view, the LOCAL and CASCADED keywords determine the scope of check testing when the view is defined in

terms of another view. The LOCAL keyword restricts the CHECK OPTION only to the view being defined. CASCADED causes the checks for underlying views to be evaluated as well. When neither keyword is given. the default is CASCADED. Consider the definitions for the following table and set of views:

mysql> CREATE TABLE t1 (a I NT); mysql> CREATE VIEW v1 AS SELECT * FROM t1 WHERE a < 2 -> WITH CHECK OPTION; mysgl> CREATE VIEW v2 AS SELECT * FROM v1 WHERE a > 0 -> WITH LOCAL CHECK OPTION; mysql> CREATE VI EW v3 AS SELECT * FROM v1 WHERE a > 0 -> WITH CASCADED CHECK OPTION; Here the v2 and v3 views are defined in terms of another view, v1, v2 has a LOCAL check option, so inserts are tested only against the v2 check, v3 has a CASCADED check option, so inserts are tested not only against its own check, but against those of underlying views. The following statements illustrate these differences: mysql> INSERT INTO v2 VALUES (2); Query OK, 1 row affected (0.00 sec) mysgl> INSERT INTO v3 VALUES (2); ERROR 1369 (HY000): CHECK OPTION failed 'test.v3' MvSOL sets a flag, called the view updatability flag, at CREATE VIEW time. The flag is set to YES (true) if UPDATE and DELETE (and similar operations) are legal for the view. Otherwise, the flag is set to NO (false). The IS UPDATABLE column in the INFORMATION SCHEMA.VIEWS table displays the status of this flag. It means that the server always knows whether a view is updatable. If the view is not updatable, statements such UPDATE, DELETE, and INSERT are illegal and will be rejected. (Note that even if a view is updatable, it might not be possible to insert into it, as described elsewhere in this section.) The updatability of views may be affected by the value of the updatable views with limit system variable. See

Spreminjanje vsebine pogledov...

- Vse spremembe nad osnovnimi relacijami so takoj vidne tudi v pogledih nad temi relacijami.
- Želeli bi tudi obratno: če spremenimo podatke v pogledu, se morajo spremembe poznati tudi v osnovnih relacijah, na katere se te spremembe nanašajo.

Spreminjanje vsebine pogledov...

- Žal ni povsem transparentno, kajti v pogledih niso možne vse spremembe. V splošnem veljajo naslednje omejitve:
 - Nad pogledom so možne spremembe, če pogled zajema eno samo osnovno relacijo ter vključuje atribute, ki so del kandidata za ključ relacije.
 - Če pogled zajema več relacij, spremembe niso možne.
 - Če je pogled pridobljen kot povzetek (agregacija) več vrstic, spremembe niso možne.

Spreminjanje in omejitve pogledov...

 Poglede lahko tudi spreminjamo (INSERT, UPDATE), vendar spreminjanje vsebine ni vedno možno

 V resnici se spremenijo originalne tabele, vendar tu veljajo mnoge omejitve
 CREATE VIEW COINREZ

Primer
 INSERT INTO ColnRez
 VALUES (105, 'Titanik', 1316);

CREATE VIEW ColnRez
(cid, ime, stRez)

AS (
SELECT c.cid, c.ime,
COUNT(*) AS Cnt
FROM coln c, rezervacija r
WHERE c.cid = r.cid
GROUP BY c.cid, c.ime
);

V osnovno tabelo rezervacija bi morali dodati 1316 rezervaciji, v tabelo coln pa nov vnos, ki se nanaša na čoln Titanik. Nimamo dovolj podatkov!

Omejitve pogledov...

- ISO standard določa, da je pogled možno spreminjati samo, če veljajo naslednji pogoji:
 - Opcija DISTINCT v definiciji pogleda ni uporabljena;
 - Vsak element v SELECT seznamu stavka, ki definira pogled, se nanaša na stolpec ene izmed osnovnih tabel; noben stolpec se ne pojavi več kot enkrat;
 - FROM sklop v pogledu se nanaša samo na eno tabelo ali pogled, pri čemer pogled ne sme temeljiti na stiku, uniji, preseku ali razliki;
 - V definiciji pogleda ni vgnezdenih poizvedb;
 - Sklopa GROUP BY in HAVING v pogledu nista uporabljena;
- V večini primerov se spreminjanje opravlja nad projekcijo atributov neke tabele.

Spreminjanje pogleda in WITH CHECK OPTION

- Vrstice v pogledu obstajajo, ker izpolnjujejo
 WHERE pogoj SELECT stavka, ki pogled definira.
- Če se vrstica spremeni in ne zadošča več pogoju, izgine iz pogleda.
- Nove vrstice se v pogledu pojavijo le, če zadoščajo WHERE pogoju.
- Vrstice, ki vstopijo ali zapustijo pogled, imenujemo selitvene vrstice (migrating rows).
- WITH CHECK OPTION prepoveduje selitev vrstic v ali iz pogleda.

Uporaba WITH CHECK OPTION...

Brez uporabe WITH CHECK OPTION:

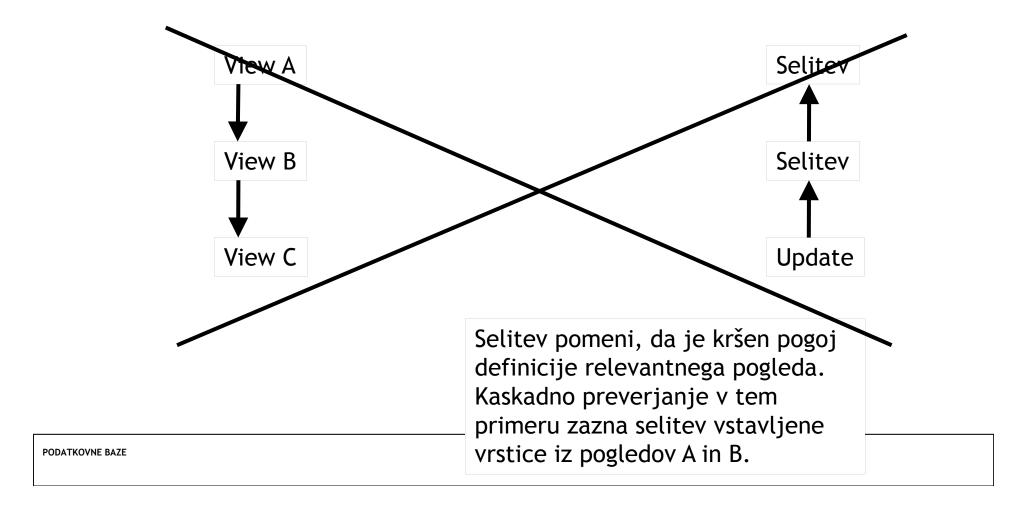
 v pogled je dovoljeno vstavljati vrstice, ki ne zadoščajo kriteriju pogleda (takoj po vstavljanju ga zapustijo)

Z uporabo WITH CHECK OPTION:

- LOCAL: vrstice za vstavljanje morajo zadoščati pogoju definicije pogleda, v katerega vstavljamo. Pogojev pogledov, iz katerih je izpeljan trenutni pogled, se ne preverja.
- CASCADED (privzeto): vrstice za vstavljanje morajo zadoščati tako pogoju definicije pogleda, v katerega vstavljamo, kot pogojem vseh pogledov, iz katerih je izpeljan.

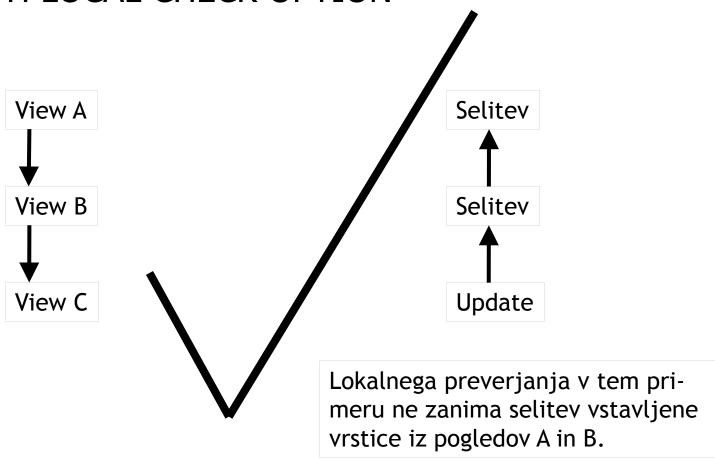
Uporaba WITH CHECK OPTION...

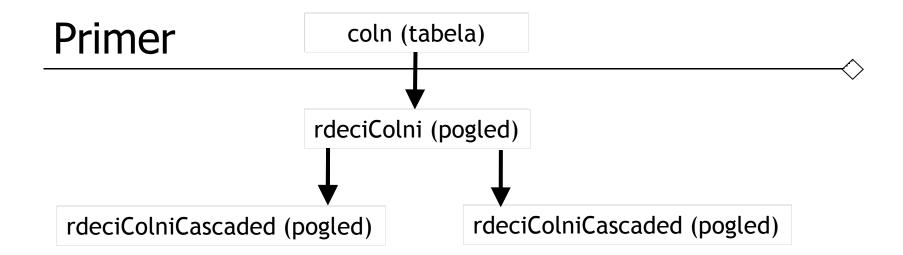
WITH CASCADED CHECK OPTION (privzeto)

Uporaba WITH CHECK OPTION...

WITH LOCAL CHECK OPTION

V pogledu rdeciColniCascaded:

- Ne moremo spremeniti barve čolna, ker bi s tem povzročili selitev vrstice iz pogleda
- Ne moremo vnesti novega čolna, ki ne bi bil rdeče barve, v pogled.

V pogledu rdeciColniLocal:

lahko počnemo oboje

Prednosti in slabosti pogledov

PREDNOSTI

- Podatkovna neodvisnost
- Ažurnost
- Večja varnost
- Manjša kompleksnost
- Udobnost
- Prilagodljivost
- Podatkovna celovitost

SLABOSTI:

- Omejitve spreminjanja
- Omejitve strukture
- Slabša učinkovitost

Materializirani pogledi

- Postopek za izvedbo pogleda je lahko počasen,
 še posebej pri pogostem dostopanju do pogleda.
- Materializirani pogled ob prvi uporabi shrani pogled kot začasno tabelo za kasnejšo rabo.
- Ob kasnejši rabi večja učinkovitost.
- Problem vzdrževati ažurno stanje, če se osnovne tabele pogosto spreminjajo.
- PostgreSQL: CREATE MATERIALIZED VIEW ...

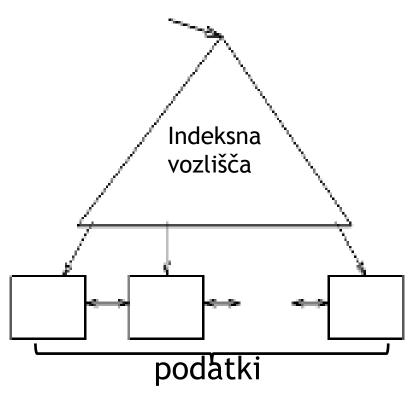
Vzdrževanje materializiranega pogleda

- Zagotavljanje ažurnosti v materializiranem pogledu imenujemo vzdrževanje pogleda.
 - Avtomatsko: prenašajo se samo tiste spremembe, ki so potrebne, da je pogled ažuren (Microsoft SQL Server indexed views, Oracle z REFRESH FAST ON COMMIT).
 - Na zahtevo (Oracle, PostgreSQL, nestandardno):
 RFFRESH MATERIALIZED VIEW
 - zahtevno, vprašljiva podpora različnih SUPB.
- Alternativa: dejanska tabela, potrebno programsko zagotavljanje ažurnosti (npr. s prožilci – triggerji)

Indeksi in SQL

- Indeks je pomožna podatkovna struktura, namenjena hitrejšim operacijam (iskanje,dodajanje, brisanje, spreminjanje) nad tabelo.
- Indeks nudi urejen pogled na tabelo (po določenem atributu ali množici atributov).
- Datotečne organizacije (in podpora za indekse):
 - Metoda indeksiranega zaporednega dostopa (Indexed Sequential Access Method - ISAM)
 - B+ drevesno indeksiranje (najpogostejše)
 - razpršene tabele (hash): dobro za nespremenljive tabele
 - bitni in stični indeksi: podatkovna skladišča
 - gručni (cluster) indeksi: v indeksu hranijo cele vrstice tabele
- Mnogi SUPB ne podpirajo vseh naštetih možnosti.

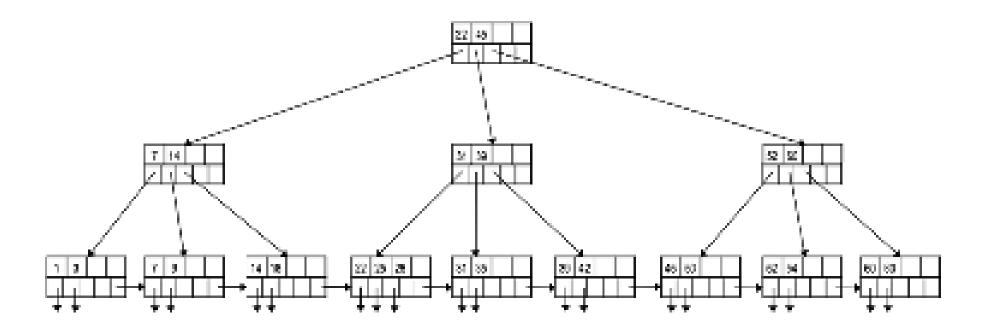
Drevesna zgradba B/B+ indeksa

- Vsako indeksno vozlišče (razen eventuelno korena) vsebuje d ≤ m ≤ 2d indeksnih zapisov (potomcev).
- Vsako vozlišče ima kapaciteto 2d in je torej vedno vsaj pol polno.
- Parametru d pravimo red indeksa
- Globina indeksa g: razdalja (število indeksnih nivojev) od korena do listov (nivoja z listi ne štejemo): max. g = O(log_d(N))
- Indeks bistveno pospeši dostop do vrstic tabele
- Zaporedno preiskovanje *n* vrstic: s t_1 =O(n). Indeks: t_2 = $O(\log_d n)$
- Pri n=1 milijon in d=10 je $t_1 = O(100000)$, $t_2 = O(6)$
- Primerjava: 300 ur proti nekaj sekundam

Primer B/B+ indeksa

- Red drevesa: 2
- Vrednosti (urejene): 1, 3, 7, 9, 14, 18, 22, 25, 28, 31, 35, 39, 42, 45, 50, 52, 54, 60, 63
- (a) poišči 35
 (b) poišči 55

- Primarni indeks: indeks po primarnem ključu.
- Sekundarni indeks: indeks po atributu, ki ni primarni ključ (lahko jih imamo več).
- Ali lahko z dodatnimi sekundarnimi indeksi povečamo učinkovitost sistema?
- Uporaba vseh možnih indeksov ni smiselna (za Natributov 2^N možnih indeksov).
- Možen pristop:
 - Zapise uredimo (samo po enem kriteriju!)
 - Zapise pustimo neurejene in izdelamo toliko sekundarnih indeksov, kolikor je potrebno.

- Sekundarni indeksi so način, kako omogočiti učinkovito iskanje s pomočjo dodatnih (iskalnih) ključev.
- Pri določanju sekundarnih indeksov tehtamo:
 - Povečanje učinkovitosti (predvsem pri iskanju po PB)
 - Dodatno delo, ki ga mora sistem opravljati za vzdrževanje indeksov. To vključuje:
 - Dodajanje zapisa v vsak sekundarni indeks, kadarkoli dodamo nek zapis v osnovno relacijo
 - Spreminjanje sekundarnega indeksa vsakokrat, ko se osnovna relacija spremeni
 - Povečanje porabe prostora v sekundarnem pomnilniku
 - Povečanje časovnega obsega za optimizacijo poizvedb zaradi preverjanja vseh sekundarnih indeksov.

- Smernice za uporabo sekundarnih indeksov:
 - Ne indeksiraj majhnih relacij.
 - Če datoteka ni urejena po primarnem ključu, potem kreiraj indeks na osnovi primarnega ključa.
 - Če je tuji ključ pogosto v uporabi, dodaj sekundarni indeks na tuji ključ.
 - Sekundarne indekse dodaj atributom, ki nastopajo v pogojih za selekcijo ali stik, ORDER BY, GROUP BY ali v drugih operacijah, ki vključujejo sortiranje (npr. UNION ali DISTINCT).

- Smernice za uporabo sekundarnih indeksov:
 - Dodaj sekundarni indeks atributom, po katerih se izvajajo iskanja ali filtriranja
 - Izogibaj se indeksiranju atributov, ki se pogosto spreminjajo.
 - Izogibaj se indeksiranju atributov v relacijah, nad katerimi se bodo pogosto izvajale poizvedbe, ki bodo vključevale večji del zapisov.
 - Izogibaj se indeksiranju atributov, ki so predstavljeni z daljšimi nizi znakov.

Kreiranje in brisanje indeksov

Kreiranje indeksov:

- Indeks se gradi po kombinaciji vrednosti atributov; za vsako kombinacijo atributov potrebujemo svoj indeks
- Možna specifikacija tipa indeksa (npr. BTREE)
- Brisanje nepotrebnih indeksov:

```
DROP INDEX ime indeksa ON ime tabele;
```

Primer indeksiranja

Indeksiraj čolne po barvi!

```
CREATE INDEX po_barvi
ON coln(barva);
```

Indeksiraj jadralce po šifrah in ratingih skupaj!

```
CREATE INDEX po_jid_rating
ON jadralec(jid DESC, rating DESC);
```

- Upraba indeksa je običajno avtomatska (SUPB izbere najprimernejšega), lahko pa tudi ročna: sami navedemo, katerega naj uporabi (namigi).
- MySQL: tip indeksa USING BTREE ali HASH